

Esiopetuksen vuosisuunnitelma 2026-27 KIRKONKYLÄN PÄIVÄKOTI

1. Esiopetusryhmän kuvaus

Kuluvana toimintavuotena Kirkonkylän päiväkodissa esiopetusta järjestetään kolmessa ryhmässä; Satakielet, Villijoutsenet ja Pikkuhukat. Näistä kahdessa ryhmässä on pelkkiä esioppilaita ja yhdessä ryhmässä on 5- ja 6- vuotiaita. Kaikissa ryhmissä on esiopetuksen lisäksi myös esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta. Esioppilaita on yhteensä 41.

Esiopetuksen loma-ajat

Syyslukukausi 6.8.-18.12.2026

Syysloma 12.-16.10.2026 (viikko 42)

Joululoma 19.12.2025-10.1.2027

Kevätlukukausi 11.1.-4.6.27

Talviloma 1.-5.3.27 (viikko 9)

Pääsiäisloma 25.-29.3.27

2. Oppimisympäristöt/yksiköissä

Kirkonkylän päiväkodissa esiopetusryhmillä on omat tilat ja näiden tilojen lisäksi yhteisiä tiloja, joita hyödynnetään toiminnan sisällön mukaisesti päivittäin. Ryhmät tekevät tiivistä yhteistyötä keskenään ja lisäksi vierekkäin olevat ryhmät tekevät tiimipareittain yhteistyötä. Oppimisympäristöissä on huomioitu esiopetuksen oppimiskokonaisuuksiin liittyvät tavoitteet ja sisältöalueet. Esiopetusryhmät ulkoilevat päivittäin päiväkodin pihassa sekä tekevät säännöllisesti retkiä myös luontoon ja lähiympäristöön.

3. Esiopetuksen yhteistyö varhaiskasvatuksen ja alkuopetuksen kanssa

Esiopetusryhmät tekevät säännöllisesti yhteistyötä sekä varhaiskasvatuksen, että alkuopetuksen kanssa. Ryhmärakenteet on muodostettu siten, että päivittäinen viskari-eskari-yhteistyö on luontevaa. Tiivistä yhteistyötä tehdään kaikkien päiväkodissa olevien ryhmien kanssa. Esioppilaat vierailevat pienten ryhmissä ja pienet pääsevät vierailemaan myös esiopetusryhmiin.

Kirkonkylän esiopetusryhmät ovat sitoutuneet yhdessä alkuopetuksen kanssa JOTO-yhteistyömalliin, jossa tarkoituksena on vahvistaa joustavan esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä ja toimintakulttuuria. Yhteistyölle on sovittu yhdessä alkuopetuksen kanssa yhteistä toimintaa. Hämeenkyrössä JOTO käsittää perinteiset oppiaineet painottuen kestävään kehitykseen ja sosiaalisiin ja tunnetaitoihin. Erilaisia tasoja toteutumiselle ovat: erityiset yhteistoimintapäivät, tiivis yhteistoiminta esim. 1-2 kertaa viikossa lapset kokoontuvat yhteisen teeman ympärille ja joustava luokkaopetus, jossa eri-ikäiset lapset työskentelevät päivittäin samassa tilassa. Kirkonkylän koulussa ja päiväkodissa JOTO-mallia toteutetaan 2 tuntia viikossa, jolloin esioppilaita siirtyy ekaluokkaan ja ekaluokkalaisia esiopetukseen etukäteen suunniteltujen äidinkielen ja ympäristöopin oppiaineiden sisältöjen mukaisesti. JOTO-mallin tavoitteena on vahvistaa lapsen oppijaminäkuvaa ja luoda ja ylläpitää positiivista koulumotivaatiota.

4. Esiopetuksen kehittämisen painopisteet (huomioidaan varhaiskasvatuksen ja alkuopetuksen painopisteet)

Esiopetusta kehitetään arvioinnin pohjalta. Arvioinnissa seurataan opetussuunnitelman ja lukuvuosisuunnitelman toteutumista menneen lukuvuoden osalta. Kehittämisen painopistealueina ovat esiopetuksen keskeiset sisältöalueet; laaja-alainen osaaminen, mediakasvatus, monilukutaito, tutkimalla oppiminen sekä tiedekasvatus.

5. Yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuudet

5.1 Ilmaisun monet muodot

- Kokonaisuuksien eheyttäminen kaikessa toiminnassa
- Paikallisten toimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö

- Aikuisten heittäytyminen kannustaa lapsia osallistumaan, lasten omat esitykset, musiikillinen ilmaisu on monipuolista soittimiin tutustumista ja soittamista, eri kulttuurien musiikkiin tutustuminen
- Kädentaitojen monipuolisuus ja projektinomaisuus, yhteistyö tilojen käytössä koulujen kanssa
- Hyödynnetään ulkotiloja, kierrätysmateriaaleja, luonnonmateriaaleja ja huomioidaan kestävä kehitys
- Teknologian hyödyntäminen, leikki
- Henkilöstön koulutus ilmaisun eri muotoihin

5.2 Kielten rikas maailma

- Vierailut kirjastoon, opastus kirjaston käyttöön ja tutustuminen sen tiloihin, kirjasto yhteistyökumppanina ja toimintaympäristönä
- Oppimisympäristön visuaalisuus (sanat ja kirjaimet näkyvillä), kieli kuuluu kaikkeen toimintaan, tukiviittomat, S2 huomioiminen, yhteistyö varhaiskasvatusikäisten ryhmien kanssa ("leikisti lukeminen"), alkufontit
- Digilaitteiden hyödyntäminen (erilaiset sovellukset), projektityöskentely, kirjaimien muodostaminen eri tavoilla
- Paikallisen historian ja kulttuurin huomioiminen
- Kirjoitettu kieli tuodaan leikkeihin, kielillä leikkiminen ja erilaiset kerhot esim. Suujumppa, runoihin tutustuminen
- Sanomalehdet, logot ja mainostekstit huomioidaan (monilukutaito), sanaton viestintä, kehu ja kannustus tärkeää -> vahvuuskieli

5.3 Minä ja meidän yhteisömme

- Tutustuminen eri kohteisiin kotiseudulla
- Median monipuolinen käyttö; väline ja tutkimisen kohde, yhteistyö paikallislehden kanssa, mediataitoviikko
- Lasten vaikuttaminen; äänestykset
- Keskustelukulttuurin tukeminen, oman mielipiteen ilmaisu, aikuinen tukee kaikkien äänen kuulemista

- Esiopetusmateriaali painottaa tunne- ja vuorovaikutustaitoja
- Lähiyhteisö yhteistyökumppaneina, esim. kirjasto, srk, liikuntaseurat, liikuntapalvelut, vierailijat esiopetuksessa (mummot ja vaarit)
- Katsomukseen liittyvät asiat, juhlapyhät ja niiden huomioiminen opsiin soveltuvalla tavalla

5.4 Tutkin ja toimin ympäristössäni

- Valttina toimintaympäristössä maaseutu, luonto, kartta ympäristöstä, lähialueen yritykset
- Leikki, toiminnallisuus, tutkiminen, välineet saatavilla oppimisympäristöissä
- Dokumentointi (esim. kuvaaminen, videointi, sosiaalinen media)
- Teknologia ympäristössä, teknologian hyödyntäminen osana pedagogiikkaa
- Luontosuhde ja sen kehittyminen huomioidaan pedagogiikassa
- Vihreän lipun toiminta

5.5 Kasvan ja kehityn

- Liikunnan ilo ja nautinto, rakennetaan liikunnallista elämäntapaa. Puhutaan, miksi on tärkeää liikkua, hyötyliikunnan merkitys tulee esiin
- Lajeihin ja harrastuksiin tutustuminen, yhteistyö urheiluseurojen kanssa
- Oppiminen on esiopetuksessa hyvin toiminnallista
- Retket ja retkeily aiheisiin ja lasten toiveisiin liittyen
- Liikenne ja turvallinen liikenteessä liikkuminen

- Terveys ja turvallisuus, sukupuolisensitiivisyys, kehotunnekasvatus, lapsen oma turvallisuuden tunne; luottamus aikuiseen ja toisiin ihmisiin
- Itse ruuan laittaminen, kasvattaminen, lähiruoka, -Vihreä lippu

6. Lasten osallisuus ja huoltajien osallisuus

- Osallisuuden avaamiseksi käydään keskustelua yhdessä lasten ja aikuisten kanssa, lapset ja huoltajat tuntevat itsensä tervetulleeksi
- Lasten ja perheiden odotuksien ja toiveiden selvittäminen kyselyiden avulla
- Lasten itsearviointi, oppimisen näkyväksi tekeminen, on erilaisia tapoja oppia
- Ajan järjestäminen yhteiselle keskustelulle perheiden kanssa silloin, kun sille koetaan tarvetta
- Pienryhmien joustava jako lasten tarpeet ja toiminnan luonne huomioiden
- Leikki lasten osallisuuden edistäjänä
- Pohja osallisuuteen luodaan ryhmäytymisen kautta, "me ja meidän ryhmä"
- Pyritään mahdollistamaan myös perheiden kohtaaminen keskenään esim. pienten tapahtumien kautta

7. Oppimisen tuki esiopetuksessa

Lapsella, jolla on vaikeuksia osallistua esiopetuksessa annettavaan opetukseen, on oikeus saada ryhmäkohtaisia tukimuotoja ja lapsikohtaisia tukitoimia oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tueksi. Ryhmäkohtaiset tukimuodot ja lapsikohtaiset tukitoimet järjestetään inklusiivisten periaatteiden mukaisesti ja ne voivat toteutua yhtä aikaa. Kunkin lapsen kohdalla arvioidaan hänelle parhaiten soveltuvat tukiratkaisut. Monialainen yhteistyö tukee lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arvioimista. Tämän pohjalta laaditaan tuen toteuttamista koskeva suunnitelma ja tukea koskeva päätös.

Esiopetusta järjestetään ja kehitetään inklusion periaatteiden mukaisesti. Jokaisella lapsella on oikeus kuulua ryhmään, osallistua yhteiseen toimintaan sekä kasvaa omaan potentiaaliinsa vahvuuksien ja myönteisen oppimiskokemusten avulla yhdessä vertaistensa kanssa. Inklusiivisessa esiopetuksessa kukin lapsi voi toimia, kehittyä ja oppia omana ainutlaatuisena yksilönään sekä yhteisön jäsenenä.

Jokaiselle lapselle suunnitellaan sopivia oppimisen haasteita sekä turvataan tarvittava oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki ja oppimisen edellytyksiä tukevat oppimisjärjestelyt. Opetusjärjestelyissä huomioidaan saavutettavuus ja esteettömyys. On tärkeää, että lapset saavat kokemuksia siitä, että heistä ollaan kiinnostuneita, heitä arvostetaan ja heidän mielipiteillään ja toiminnallaan on merkitystä.

Esiopetuksessa toteutettavat opetusjärjestelyt ja tukimuodot:

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat osa esiopetuksen kaikkea toimintaa, näillä

- pyritään ennaltaehkäisemään vahvempien tuen tarpeiden muodostumista toteuttamalla ryhmässä sellaisia opetusjärjestelyjä ja tukimuotoja, joista hyötyvät useat lapset
- tuetaan kaikkien lasten yhdenvertaista oikeutta oppimiseen

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja on annettava suunnitelmallisesti oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen lisänä, ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat;

- opettajan antama yleinen tukiopeus > toiminnan eriyttämistä ja opettamista joustavissa pienemmissä ryhmissä lasten tarpeiden mukaan. Sitä voidaan antaa myös ennakoivasti tai lyhytaikaisiin tarpeisiin, kuten sairauspoissaolojen tueksi
- opettajan antama opetuskielen tukiopeus > tukea lapsille, jotka tarvitsevat apua esiopetuksen opetuskielen oppimisessa ja ymmärtämisessä
- erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä > samanaikaisopetusta tai erityisopettajan tukea osana normaalia esiopetuksen arkea
- ei edellytä lapsikohtaista arviota, suunnitelmaa tai hallintopäätöstä, vaan toteuttaminen suunnitellaan osana esiopetuksen toimintaa
- jos ryhmäkohtainen tuki ei riitä vastaamaan lapsen yksilöllisiin tarpeisiin, sitä täydennetään viipymättä lapsikohtaisilla tukitoimilla

Lapsella on oikeus saada **lapsikohtaisia tukitoimia** viipymättä, jos ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä, lapsikohtaiset tukimuodot ovat;

- tukea annetaan yksilölliseen tarpeeseen perustuen ja säännöllisesti
- lapsi voi saada useampia lapsikohtaisia tukitoimia tuen tarpeidensa mukaisesti
- lapsella on oikeus saada samanaikaisesti myös ryhmäkohtaisia tukitoimia
- lapsella on oikeus säännölliseen erityisopettajan antamaan opetukseen osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä
- lapsikohtaisia tukitoimia ovat myös tulkitsemispalvelut, avustajapalvelut ja apuvälineet

Kirkonkylän päiväkodissa esiopetuksen tuki toteutetaan tulevana toimintavuonna seuraavasti:

- kaikissa kolmessa ryhmässä toteutetaan ryhmäkohtaisia tukitoimia, erityisesti erityisopettajan antamana opetuksena muun opetuksen yhteydessä noin 2 h viikossa
- yhdessä ryhmässä on käytössä lapsikohtaiset tukitoimet, joista käytetään säännöllistä ja kokoaikaista erityisopettajan antamaa opetusta, lisäksi ryhmässä on käytössä tulkitsemispalvelut

8. Vuosikello; hallinnon näkökulma, tuen näkökulma, arviointi, käytännöt, päivämäärät

Elokuu	Lukimat -arvioinnit Esiopetus alkaa! Vanhempainillat järjestetään kaikissa ryhmissä. Tiedot kuljetuksista ja reiteistä tulee huoltajille elokuun ensimmäisellä viikolla.
Syyskuu	Leops-keskustelut Lukimat –arvioinnit
Lokakuu	Loka-joulukuu Kummi 3 –arviointi jokaiselle yksilöllisesti (sovituin osin) Syysloma vko 42
Marraskuu	
Joulukuu	Joulukirkko Joululoma
Tammikuu	Lukimat –arvioinnit 100-päivä Sivistyslautakunta päättää seuraavan kauden esiopetuspaikat
Helmikuu	Lukimat –arvioinnit Mediataitoviikko

	Huoltajille postitetaan infokirje ja ohjeet esiopetukseen ilmoittautumiseen, talviloma vko 9 Ystävän päivän ruokailut lisakissa
Maaliskuu	Tulevien esiopetusryhmien muodostaminen
Huhtikuu	Leops-keskustelut Päätökset tulevan syksyn esiopetuspaikoista ja tieto niistä huoltajille Kotiseuturetki
Toukokuu	Tiedonsiirto kouluun Lukimat-arvioinnit Seuraavan syksyn eskareille ja heidän huoltajilleen järjestetään tutustumisilta eskariryhmissä
Kesä-heinäkuu	Esiopetus päättyy kesäkuun alkupäivinä. Hoitoa kesällä tarvitsevat lapset jatkavat varhaiskasvatuksessa. Paikka tulee irtisanoa kun tarve päättyy, viimeistään koulun alkaessa.